

FOAIE

P E N I R U

MINTE, INIMA ȘI LITERATURA.

Nro 21.

Dumineca 21. Mai.

1839.

Korespondință asupra limbii romanesti.

(S p m a p e.)

СЪСТАВТИИ СЕ ДЕКЛИНЪ КА ШІ АА НОЇ, КЪ ДРОСКИРЕ НЪМАЇ, КЪ ПЕ ДРОПАРТЕ РЪМЖНИЇ ДІН МАЧЕДОНІА ФІИНА МАЇ РЕПЕЗІ ЛА ВОРКИРЕ ДЕ КЪТ НОЇ, МЛНЖНЪЗ КЪТЕ О ДАТЪ ВОРКАЪЗ, ШІ ПЕ ДЕ ДАТЪ ПЕ І СЪСЪРТ АА НОСТРЪ АА КАМ БАТ ПЪЦІН АН І АММЪІАТ АЪПЪ ФІРЪ ДІАЛЕКТЪАȘІ ЛОР; АДІКЪ:

Doamn'a; a doamnilli (doamnii) doamnile a adoamnilor.

pulmun'a, a pulmunilli (пазмннѣла.)

lun'a, a lunilli, lunile.

martiria, a martiriilli, martiriille-adunarea, adunârili, adunârle, a a adunârilor.

steaoa, a steoalji, stealle (АН ЛОК ДЕ стеле.)

Domnulu, a domnului, o doamne, domnilli, a domnilor. Да cap-lu, joc-lu, fren-lu (фрнѣла) cal-lu, loc-lu, lup-lu, sac-lu (сакѣла) СЕ АЪПЪДЪ У.

Да ШЕЛЕ У АА АРТИКЪАȘАȘІ НЪ СЕ ПРОНЪЦЪ КА ШІ АА НОЇ; КЪМ scamnulu, som-

nulu, vintulu, prestulu; КАРЕ СЕ ЧІТЕСК СКАМНЪА', СОМНЪА', ВІНТЪА', ПРЕФТЪА' (ПРЕОТЪА.)

УЕЛЕ АН Е СЕ ДЕКЛИНЪ КА ШІ ЛА НОЇ; ПРЕКЪМ frate-le a frate-lui, [fratil-li a fratilor.

АСФЕЛ СЕ ДЕКЛИНЪ ШІ ЈОНІЛЕ, CARBUNILE, canile, КАРЕ АРТИКОЛ, ПРІН АБЪЗЪ КА ШІ ЛА НОЇ АН ГЪРА НОРОДЪАȘІ СКИМЕЪ ПЕ Е АН І.

УНУ ЛА ДЪНШІІ ФАЧЕ ТОТЪ'АЪНА УНУ ШІ НІЧІ ОДАГЪ О, КА ЛА НОЇ, АДІКЪ УНУ domnu, una doamnâ шІ НЪ О doamnâ.

АЖЕКТИВІІ СЕ КОНКОРДЪ КЪ СЪСТАВТИКІІ КА ШІ ЛА НОЇ: bunulu omu, bunili oameni, buna muliere, bunile mulieri шІ ДІН ПРОТИВЪ omulu bonu oamenili bunil muliere bunâ, mulieri bune.

ШІ ДАТФЕЛ omulu; aquelu bunu, oamenili aqueli bunil, vicina aquea bunâ, vicinile aquele bune.

ПРОПОЗИЦІІАЕ ДЕ ДЕС ЕІ ЛЕ ПРОНЪЦЪ КА ШІ МОЛДОВЕНІІ ШІ ІТАЛИЕНІІ ДІ ДІС ШІ АДЕСЕ ОРІ АȘ АПЛЕКАРЕ А СКИМЕА ПЕ Е АН І, ПРЕКЪМ АМ АРЪТАТ АА canile, carbunile, jonile.

Φορμαρѣ παρραλεορ διη σινγρале, а φемеескѣлѣ диη εβρεзтѣск εστε маї ка шї ла ної. (Нестре нѣ аѣ.)

СѢСТАΝΤΙΒІІ ШІ АЖЕКΤΙΒІІ ΕΒΡΕΖΤΕΨΙ СЕ ΤΕΡΜΙΝΖ АН U КЪРАТ ШІ МЪТ, АН Е ШІ АН А, КЪТЕ ОДАТЪ, КА ШІ ЛА НОЇ КА ШІ ЛА ΙΤΑΛΙΑΝІ (ЧЕ ФАК ПЕ U, O,) КЪМ РІ-
curaru, lupu, dinte, iepure, papa, luca.

ЧѢЙ ФЕМЕЕΨІ СЕ ΤΕΡΜΙΝΖ АН А Е ШІ O, КЪМ: spumă, farină, porumba (по-рѣмбѣцъ), pulbere, parte, vulpe, steoa, (ІАТЪ ПРІЧІНА ПЕНТРѢ ЧЕ ЛА НОЇ ФЕМЕЕΨІІ ЧЕ СЕ СФЪРШЪСК АН А, КЪНД ІАѢ АРΤΙΚΟΛ, МАЇ ІАѢ ШІ 8Н O АНΤΡΕ ΕΛΕ КЪМ СΤΕΑ СΤΕΟΑ, ΡΗΝΔΡѢ ΡΗΝΔΡѢΟΑ, ША ШАΟΑ ШЧЛ.

ΕΒΡΕΖΤΕΨΙІ ΤΟΨΙ ΛΑ ΠΑΡΡΑΛ СΚΙΜΕΖ ПЕ U Е ШІ А АН І, КА ШІ ЛА НОЇ.

ФЕМЕЕΨІІ ΑСЕМΕΝѢ, ЧѢЙ АН А АЛ СΚΙΜ-
ΕΖ АН Е, ЧѢЙ АН Е, АЛ СΚΙΜΕΖ АН І: (АН І СЕ СΚΙΜΕΖ ШІ ЧЕΛΕ АН gà), ІАР ЧЕΛΕ АН O, АЛ СΚΙΜΕΖ АН Іе, КЪМ avută: ΕΟΓΑΤЪ) avute, mushatà (φρѣμοαѣ) mushate; parte pârti, adunare adunări, steao stele.

ΑЖЕКΤΙΒІІ ΕΒΡΕΖΤΕΨΙ АН U, СΚΙΜΕΖ ПЕ U АН А, bunu bună, vrutu vrută (І8-εїт) laudatu laudată (ΛΖ8ΔΑТ); ЧѢЙ АН OШУ МАЇ ΑΔΖΟΓЪ 8Н А: somnurosu, somnuroasă, sanitosu sanitoasă, ЧѢЙ АН U КЪРАТ СΚΙΜΕΖ ПЕ U АН O: nou nou, greu greao, reu rao; ЧѢЙ АН OУ ФАК Іе, γιυ (βїѢ) γіе, veclu (βικїѢ) veclie.

ЧѢЙ КАРІ АЇ ФАЧЕМ НОЇ АН ΕΑCЪ СΑѢ АН ΟΑΪΚЪ, ΕЇ АЇ ФАК АН Oagne КЪМ а-
mire (ΑΜΠΖΡΑТ) amireroagne; pashà pashoagne, saijà (ЧѢКОРΗΚΑΡ) saijoagne, prestu фАЧЕ presteasă, calugeru фАЧЕ calgerică.

ЧѢЙ КАРІ СЕ СФЪРШЪСК АН Е, ΡΖΜΑΝ

НЕСΚΙΜΒΑΨΙ ΛΑ ФЕМЕЕСК, КЪМ OУU mare muliere mare.

ΚΟΜΠΑΡΑΤΙΒІІ ШІ СЪΠΕΡΑΤΙΒІІ СЕ ФАК КЪ ма (маї) шї сама (акома) адїкъ.
bunu, ma bunu, сама bunu.

Ε8НѢ, МАЇ Κ8НѢ, ПРѢ - Ε8НѢ.

ΑЖЕКΤΙΒІІ Ν8ΜΕΡΑΛІ СЖНТ КА ШІ ЛА НОЇ, КЪ ΔΕΟСΕΒІΡΕ КЪ Ч СЕ ФАЧЕ U ЛА ЧІНЧІ; НОЪ ФАЧЕ пАУ, ЗЕЧЕ ФАЧЕ ЗАЦЕ, ΔΟЪ ЗЕЧІ ФАЧЕ jinjici, O СЪТЪ ФАЧЕ una-sută, O ΜΙΕ ФАЧЕ una gnie, 8Н ΜΙΛΙΟΝ ФАЧЕ una milioane.

ЧѢЙ ΔΕ Ν8ΜΖΡ ΟΡΔΙΝΑΡ СЖНТ: aintenea primlu (АНΤΪΙ8) а doilea а trei-lea шЧЛ.

ІАР . . . ΑΝΔΟΙΤ, ΑΝΤΡΕΙΤ, ШЧЛ. ΛΑ ΕЇ СЖНТ simplu, indoit, intreitu.

ΑЖЕКΤΙΒІІ ΗΕΔΕΦΙΝІΨΙ СЖНТ: unu ca-
recido (орї каре) ЧЕ ЛА ΑΜΜ8ΑΨΙТ ФАЧЕ tuti tute а tutulor, ahtantu АТЖТ cătu КЪТѢ, altu, multu, amendoi nesanti нїшкАїВА, OAPЕ ЧІНЕ VERUNU НІЧІ 8Н8А quineva чІНЕВА neci-unu нїцї8Н8 ciu-shtu-quere ЧЕ ЦІѢ КАРЕ, OAPЕ КАРЕ.

ΠΡΟΝ8ΜΕΛΕ СЖНТ: eu а gneu, tu а tui, el а lui, ea а liei — noi а nostor voi а vostor, eli а lor, ele а lor, shà АШІ АНC8ШІ din àsu, dinàsa ΕΛ АН-
C8ШІ, ΕΛ АНCЪШІ.

Μεu СЕ ΔΕΚΛΙΝЪ, meu ameui, ameui, dila meu, а mei, а meor, а meor. адї а mei:

amea, а mei, dila amea, amele amelor, dila amele.

Teu, а teui, dila а teu, аtei, аteor, dila аtei.

Ата, аtei dila ата, аtale, аteor dila аtale.

Su, а sui dila su, са, а sai di-la sa.

A nostru, a nostrui dila a nostru,
a nostri a nostror dila nostri.

A nostra a nostrei, dila a nostra
a nostre, a nostror, dila a nostre.

A vostru, a vostrui, dila a vostru,
a vostri a vostror, dila a vostri.

A vostra a vostrei, a vostre a vo-
stror.

Aistiu аисту ши аист молдовенеск аи-
stiu, aistui aistor — aista aistei, aiste
aistor. Шии зик ши авесту аисту.

Aquelu ацел а celui а celui а
quelor.

Aquea ацеа а celei, а quele, а
quelor.

Проньмеае аперогативе сонт; quare?
qui? аи ақи.

Бѣ аносми, еі зик eu-insugni, tu-in-
suti, elu insusi, noi-inshina, voi ins-
hiva, elli in usha

Берей аскіларі сонт: escu сонт, де
знае vine esci este еши есте аму ши
voiu.

Escu, знае ia ф аа ної, аа еі се фаче
х; кѣм eu escu, noi himu, hiti sunt,
va si hiu ва сз фіѣ.

Конжгзріае сонт патрѣ ка ши аа ної
I-а аа are calcare, II-а аа ire avzire,
III-а аа е скзрт batere, ши IV-а аа
ere азне videre.

Тимпѣа трекѣт неотзрѣт еі аа фак
ам calcatu, аи calcatu, are calcatu
кѣ амѣ ши партічіпіа трекѣтз саѣ пасівз:
а кзакат.

Тимпѣа фіитор аа фак дін воіу ши
інфінітивѣа аа ге, кѣм воіу calcare воїѣ
кзакка.

Тимпії де кзпетеніе саѣ маї дес аа-
тревзінцаці сонт маї ааокмаї ка ши

аї ношрі; аа модзріае аацз кондіціонаа
ші сзпѣс інтрѣ аате амзрѣнте; спре піа-
аз ае, саѣ аака кзаккам, еі зик si furi
qua ea calcam; де воїѣ кзакка, si cal-
carimu шча.

Берей зніперсоналі сонт: pourazà но-
рѣзз scapirà скарзрз фзлѣрз humbu-
neazà тзнез да ploae паз да neao ннѣ.
да грândine, unzeasce се кзвине lipi
seasce, тревзе се агудеасце се ааааа-
паз се авде се аде се зце се зце
се vide шча.

Обічнѣск рѣмніі дін Магедоніа маї
дес де кзт ної се пѣ пе а, аааінтѣ бер-
кілор кѣм ши аааор зічері аааомаї прѣ-
кѣм пннем ної пе аа аа аааерк, аафін-
цез, ааезнзтзцеск шча, аа лок де черк,
фінцез, кзнзтзцеск, саѣ прекѣм зічем
ної аа лок де фѣм, афѣм, еі зик аскор,
арѣп, азмѣ, азѣтз аа лок де свор,
рѣп, азмѣ, азѣтз.

Препозіціае сонт: in, di, cu, catra,
la, dupa, pre, preste, sub, pretu: пѣн-
трѣ де, тра: пѣнтрѣ contra.

Адвербіі, конжгзатіві, ши інтержекціі-
ае сонт маї тот ка аа ної, пе ааагз карѣ
знае се афаз ши грічеші прекѣм тога,
dikero vesni дін времѣ вке, ши ааае,
маї кзрате італіане, кѣм mane маїне ро-
mane, indupoimane.

Ачеста есте схіматісма саѣ форма
ачестѣ діалект аззнадѣе аа чеае де кз-
петеніе аае азї пзнтзрі фзрз а інтра аа
амзрѣнте.

Ка сз ворбім десре фразе, ачестѣ сонт
мзате ши нѣ ле поате чінева, обокетеск
класіфіка ка пзрціае кзвзнтзлзї; десѣа
(

Н8маї а зиче кз фїе-каре дін ачесте треї пороаде де ориџинз романз 'ші аš фзк8т, ампр8м8тат шї адоптат фрасе д8пз бечинїї шї стрейнїї к8 каре ам ав8т а фаче, д8пз лїмбїле че ам к8латїват маї м8лат шї д8пе лок8л 8нде не ам афлат.

Ка сз іа8 де кзпзтпї8 челе че ам маї зїс, шї ка сз анкїей8 ач8сте треї артиколе, ал прон8нцией, ал с8хїматїсм8л8шї шї ал фраселор че форм8зз 8н діалект; зїк кз н8 есте: чїок8 шї пїск8, г8де шї калз8, т8рн8 шї башкз, славз шї докесз шчл. „каре фаче 8н діалект, пентр8 кз ачесте зїчерї лшї аš ачешї алор деклїнаціе ан грзматїка де обще а лїмбїї ноастре. Ансз о рег8латз шї ла ачелешї ампреж8рзрї скїмбаре а прон8нцией лїтерїлор:“ м8їере, а се зиче м8лїере іеп8ре lеруре фїш, фїлї8 са8 хїлї8, ін8 лїн8 шчл, в8лпї а се зиче в8лкї, пїатрз кїатрз, бїне гїне, мїе gnїe, мїеа gnel шчл: с8нт, а се конж8ка еск8, а фзк8т, аре фзк8т, вої8 фаче, вої8 фачере шчл.; а зиче ан лок де плов да плов, ан лок де прк м8лат вої8, фоарте вої8, ан лок де кзнтз к8 фл8р8л, бате фл8ера; ачестк с8нт каре фак пе р8мжнїї дін Мачедонїа а авк алт діалект шї н8 пе ал р8мжнїлор дін Дачїа.

Дїалект8л ностр8 кз есте маї к8латїват н8 есте андоїалз, пентр8 кз антржн8с8л с'а8 трад8с тоате кзрціле бїсерїчешї, с'а8 фзк8т атжтк акте адмїнїстратїве шї ж8дїкзторешї, с'а8 трад8с шї с'а8 компн8с атжтк кзрці шї прїн 8рмаре с'а8 ащерн8т атжтк ідїї прїн тржн8с8л. Ансз а зиче кз дака р8мжнїї дін Мачедонїа ар фї ав8т шї єї прїлежеле ноастре ачестк п8цінеале, шї ар фї скрїс шї єї дїалект8л лор атзт кзт 'а ам скрїс н8ї п' ал но-

стр8; н8 цїш каре дін ачесте доз діалекте с'ар фї апропїат маї м8лат де їталїана? Фїреше кз шї ла о асфел де антжмпларе ар фї анчеп8т а скїмба пе х ан ф, пе к ан п, пе г ан б ш. ч. л., к8м ам фзк8т шї ної шї пзстржнд пе л ан лок8л л8ї ал ностр8, неавжнд пе ж че пе ної не анк8ркз атзт, пзстржнд м8лате зїчерї нестрїкате дін ориџїна лор прек8м фарїнз ан лок де фзїнз шчл; дїалект8л ачеста ар фї фост чел маї к8рат шї чел маї вреднїк де асе л8а ан бзгаре де с'емз спре а се к8латїва. Адїкз вої8 сз зїк, кз шї де ам к8латїват ної дїалект8л ностр8, н8 цїш де 'лам к8латїват бїне п8нз ак8м.

Дар лїмба чк скрїсз прет8тїндїнї а фост 8н дїалект деосебїт ал лїтерацілор, адїкз о алецере шї к8лецере де тот че есте маї фр8мос шї маї класїк андеосебїтеле дїалекте але 8ней нації.

Чей каре а8 скрїс ан лїмба ноастрз, фїе-каре а скрїс д8пз к8м се обїчн8їа борба ан лок8л сз8. Чей бїсерїчешї т8нсз с'а8 анвоїт антре сїне шї скрїїторїї бїсерїчешї М8нтенї, Молдобенї шї 8нг8ренї, почї8 зиче, кз а8 ав8т шї а8 тот о лїмбз са8 дїалект. Пентр8 че оаре шї скрїїторїї профанї, сз н8 се анвоїаскз антре сїне? Ачестз анвоїре н8 се поате фаче п8нз кзнд н8 вом анчепе а к8ноаще че есте в8н8 ан парте сз пзстржм, че е р88 сз лепзджм шї сз прїїмїм чк че а8 алці фраці аї ношрї маї в8н.

Сз п8нем кз ної фачем школї шї академїї ан Цара-р8мжнїкскз шї Молдова шї плїнї де єгоїсм хотзржм а да дїалект8л ностр8 ка дїалект8л к8латїват шї де в8н тон. Сз п8нем пе 8рмз кз бїн ан цзрїле ачестк кзціба ромжнї дін Маче-

дешна че се зик ши еї ромънї, алѣргъ
 ан ачесте доз принѣпате ка ан йтика сав
 йтена орї рома а рѣмънїмеї; дар еї сжнт
 сзрачї, сжнт фърз тїтле, вїн нѣмаї ка
 нїше лѣкръторї шчл., шї се сілеск а шї
 да везеїї ан школі, фетеле пе лжнѣз ка-
 селе челе марї а савжї. Шї че фак ака-
 демїїле шї салонеле кѣ джншїї? лї ан-
 вацз а шї провинѣїализа ан лок де а шї
 кѣлатїва лїмеа. Даскѣаѣ рѣде де вѣїат
 кѣнд ла ѣде зїкѣнд лїепѣре шї л сілесѣ
 сз зїкѣ іепѣре; коконїца де салон ан-
 вацз пе савжнїка са сз нѣ зїкѣ мѣїере
 чї мѣїере, нїчї лїїнѣ чї інѣ. Пе катедрѣ
 професоралѣ сѣнѣз рѣѣ зїчерѣ фїлїѣ, шї
 вїне маї дѣаче а аѣзї фїїѣ. Кандо, про-
 фесорѣлїї і се паре барбар, шї кѣнд ал
 домнѣлїї, фїлософ; шї алте асеменѣ. Нѣ
 те мїрї домнѣлїї меѣ че марї анїнѣтѣрї фа-
 чем! шї кѣт сжнтем де модестїї шї фърз
 егосїемѣ! шї кѣт де мѣлат ар анѣвѣца ачї
 рѣмънїї сімплї дела ної ачїцїа чївїлїзациї
 анкѣзрѣациї де тїтлѣрї шї де ерѣдїїцїе!

(Ва ѣрма.)

Kwant energik.

Кѣ прїлѣжѣла черѣтѣзрїї ѣнеї кїваїотѣчї,
 каре фѣсесѣ а фамїліїеї вестїтѣлїї Crom-
 vel, нѣ де мѣлат сз афлѣз о скрїсѣаре вре-
 нїкѣ де чеа маї маре лѣаре амїнте, адекѣ
 ѣн кѣвѣнт сонтїк кѣ каре Oliverie Crom-
 vel десѣкѣсѣ парламентѣл (оѣщеаска адѣ-
 нарѣ). Газѣта Морнїнг Cronicle о арѣ
 дѣпѣз кѣм ѣрмеаѣз: „Акѣм е времеа ода-

тѣ, ка сз фак капїт шѣдѣрїї воаѣтре ан
 ачест лок, кѣчї кѣлѣкѣнд вої ан нїчїоаре
 тоате вѣнеле нѣравѣрї шї ѣрмѣнд тоате
 рѣѣтѣцїїле в'ацї антїнат кѣноѣїнѣца сѣ-
 флетѣлїї воѣтрѣ. Кої сжнтѣцїї о грѣмаѣз
 де оаменї тїкѣлошї, шї преѣм вѣсѣл пен-
 трѣ ѣн елїд (стратїнѣ) де лїнте в'ацї
 вїнде патрїа, преѣм їѣда пентрѣ пѣцїн
 арѣїнт, вацї лѣпѣда де дѣмнеѣеѣл воѣтрѣ.
 Ыѣ сз поате афла ла вої врео моралїтате?
 есте ѣндеѣа о рѣѣтате, ла каре н'ацї фї
 пѣрташї? Релїцїа воаѣтрѣ нѣ е маї вѣнѣ
 декѣт а калѣлїї меѣ; аѣрѣл е дѣмнеѣеѣл
 воѣтрѣ! Каре нѣ ш'аѣ скїмеат дїнѣтре вої
 конѣїїнѣца сѣфлетѣлїї пентрѣ ванї? есте
 анѣтре вої мѣкар нѣмаї ѣнѣл, кѣрѣїа спо-
 рїреа кїнелїї де оѣще кѣт де пѣцїн сз'ї
 закѣ пе інїмѣ? Кої зїдїрї де окарѣ! аѣ нѣ
 снѣркарѣцїї вої ачест лок сѣжнт шї вїсерїка
 домнѣлїї о преѣзкѣрѣцїї ан пѣшерѣ тѣлѣѣ-
 реаскѣ? Прїн десѣрѣжнѣта воаѣтрѣ пѣрѣаре
 сжнтѣцїї анїнѣтеа нацїї анѣреїї ан чеа
 маї маре ѣрѣ. Кої, пе карїї норѣдѣлѣ в'аѣ
 трїмїс аїчї спре а рїдїка грѣѣтѣцїїле, вацї
 фѣкѣт аншївѣз спре чеа маї маре поварѣ
 а норѣдѣлїї. Патрїа воаѣтрѣ поѣѣще дела
 мїне ка пѣнѣнд капїт окѣрѣтїї воаѣтре
 сѣѣтѣрїї сз кѣреѣ ачест граѣд алїї Ыѣгїас,
 шї еѣ кѣ аѣѣторїѣл алїї дѣмнеѣеѣл шї кѣ
 пѣтереа че мїаѣ дѣрѣїт, пентрѣ ачееа ам
 венїт, ка сз пѣїѣ ачееаста ан лѣкраре. Пен-
 трѣ ачееа вѣ порѣнѣеск сѣпт пїердѣреѣ
 вїеїїї, перїцїї де аїчї. Кѣрѣївѣз! аѣарѣз кѣ
 вої, аѣарѣз! шклавї кѣмпѣрѣцїї! дескїдеїї
 ѣша, дѣчеїї кѣ вої ачест жок копїлѣреск
 лѣчїторїѣл шї аколо анкѣїїцїї ѣша ан ѣрма
 воаѣтрѣ.

Vine ai venit Maiule!

Гратулез' кжмпілоу воаз
 Кжт анверзіці де фрѣмос!
 Кред кз 'нчепеці зиле ноаз
 Плекзчѣне Маїѣ мзнос!
 Кжт де деликат зімкеце
 Сѣмецікз фаца та,
 Тот спре помпз нззѣще
 Кѣ трізмф а с' аржта.
 Ан сжнѣці кжтз пазчере
 Фетішоареле четеск,
 Жѣніі, взтржніі 'н пѣтере
 Кжнд пе кжмпі сз антжанеск.
 Чіне поате сз ліпсѣаскз
 Кжт де 'ндесз дімінеці
 Да тіне сз нѣ прівіаскз
 Ічі ші коале пе вердеці.
 Пзсзріле кжнтз, саатз
 Дін стзчеріѣ пе фаг обѣржнд,
 Мерла пе рам маї аналтз
 Те ферічеше кжнтжнд,
 Пзнтекоаса кзпріорѣ
 Кѣм ѣа нѣ ва мѣлцжмі
 Кжнд аѣ афлат пе ісвоарз
 Рѣг верде деа сз хржні.
 Пешіі 'н взі ші прін ісвоарѣ
 Д' аспрімѣа єрніі скзпаці,
 Сз жоакз коіоші ла соарѣ
 Де кзладѣрз 'некрзжтаці
 Атмосфера 'наѣрїтз
 Жоакз прін прѣні ші прін флорі,
 Апої маї таре порнїтз
 Сз амбракз ші кѣ норі.

Кжт' алвіна ѣа сз сѣгз
 Дебре флорі нектарѣрі аѣлчі,
 Мѣнте вале ѣа ан фѣгз
 Сеоарз пзнз че те кѣлчі.
 Іатз взз ші пе пзсторїѣл
 Ёзз оїцеле пзскжнд,
 Кѣм вреа ш'аѣ врѣт зідїторїѣл
 Дапте, меї, ажні аѣскжнд.

Кжте сѣдорі нѣмаї барсз
 Ші пазгарїѣл к' а сзї кої
 Сзш' вазз холдіца грасз
 Ка сз іасз дін невої.
 Дрепт чіне фѣрз прїмеждіе
 Ар хѣлі венїреа та
 Маї! елжнд скїптрѣ де нздежде
 Цаѣ дат фіреа а пѣрта.
 J. M.—n.

Anecdote.

О дамз тїнзрз, пе кжт дрѣгзлашѣ
 пе атжта ші де істеацз, сімціндаѣсз атїнесз
 Антр'о аѣѣнаре де кзтрз ѣн параѣїт (кѣ-
 рѣїа аї плаче а трѣї дін маса алтѣїа),
 каре єратотдеоатз ші клеветїторїѣ, аѣпз
 кѣм де обше єсте фіреа зстор фелїѣ де
 оаменї, ажнса ал сѣжшіе кѣ ачест рзепѣне:
 „Домнѣле! аѣмнїата нїчі одатз нѣ'ці аѣ-
 скїзї гѣра фѣрз пагѣба алтѣїа.“

— Професорѣл Н. Н. авжнд одатз пре-
 лекціе дін матезїс, повестї аскѣлатзторї-
 лор сзї, кѣмкз Пітагорас кжнд аѣ деско-
 перїт вестїта са проблемз, атжта сз єѣ-
 кѣра анкжт жѣртфї аѣмнѣїлор о сѣтз
 де кої. Режї де аїчі сз поате кѣноаѣпе,

ПЕНТРЪ ЧЕ ТРЕМЪРЪ ШІ АСТЪЗІ ТОЦІ БОІІ,
КЪНД СЪ ДЕСКОПЕРЕ ВРЕШН АДЕВЪР НОЪ.

— ФІИНД ЛА О АДЪНАРЕ ВОРБА ДЕСПРЕ
ТРЕЧЕРЕА СЪФЛЕТЕЛОР ДІНТРЪМ ТРЪП АНТРЪ-
АЛЪЛА (МЕТЕМПЕІХОСІС), ШН ЖЪНЕ СЪФЪТОС, КАРЕ
АЪЗІСЪ ШІ ЁА ДЕ ФІЛОСОФІЕ АНЧЕНЪ СЪ СПЪЕ:
АМІ АДЪК АМІНТЕ КЪ ОДАТЪ АМ ФОСТ ШІ
ЁЪ ВІЦЪЛА ДЕ АЪР. ЧЕ ПАГЪБЪЗ ДОМНЪЛЕ, РЪ-
СПЪНЕСЪ О ФЕТИЦЪ АУЕРЪ, КЪМКЪ ДЕАТЪНЧІ
ШІ ПЪНЪЗ АКЪМ ЦЪАІ ПЕРДЪТ ПОЛІТЪРА ЧЕА
ДЕ АЪР.

— „ДОМНЪЛЕ, АНКЪТ ЦІЪ ЁЪ, АДЪМ-
НІАТА НІЧІ ГЪРА НЪ ЦЪАІ ДЕСКІС АН ВРЕМЕА
КЪТ ЦЪНЪ АДЪНАРЕА ЧЕНЕРАЛЪЗ,“ ЗІЧЕА АН
БАТЪОКЪРЪЗ ШН ДЕПЪТАТ СЕМЕЦЪ КЪТЪРЪ ЧЕЛА
ЛАЛТ. „НЪ КРЕДЕ,“ РЪСПЪНЕСЪ АЧЕСТА, ДЕ
КЪТЕ ОРІ НЪАМ КЪСКАТ ПЪНЪЗ ВОРБІАІ ШІ АДЪ-
МНІАТА.

— ШН КОКОНАШ, ЦІІ ДЕ ЧЕІ АМВЪЦАЦІІ,
ВОРБІНДЪСЪ ДЕСПРЕ СІСТЕМА АЪІ КОПЕРНІК,
АНЧЕНЪ АСЪ АМПРОТІВІ ЗІКЪНД: ДАКЪ СЪ
АНТОАРЧЕ ПЪМЪНТЪЛА ІАР? НЪ СОАРЕЛЕ, ПЕН-
ТЪРЪ ЧЕ НЪ МЪЗ РЪСТОАРНЪЗ ПЕ МІНЕ КЪ РО-
ТІРЕА СА? ПЕНТЪРЪКЪЗ АДЪМНІАТА ДОМНІШО-
РЪЛЕ ЁЩІ ШН ПЪНКТЪ ФОАРТЕ МІТЪТЕА АН
СІСТЕМА СОАРЕАЪІ, РЪСПЪНЕСЪ АМВЪЦАТЪЛА БЪ-
ТЪРН ЗІМЕІНД.

• d á

*kátrá pre'náltzat ulD.A.Dimi-
trie Gika VV. Domnul Czarji
Valahiei.*

1838 Oktomvrie.

ФІЙЪ АЛ ДРЕПЪЦІІІ АЛ МІНЕРВІІ ІЪВІТЕ!
А БЕЛЛОНИІ ДЕ ТІН Е МЪЛАТ ФАВОРИТЕ
МЕЧЕНА КЪАТЪРІІ НАЦІЕІ РЪМЪЗНЕЩІ,
ТІТЪ АЛ ОМЕНИРІІ, ПРЕ КАРЪ ТЪ О ІЪВЕЩІ.

КЪТЪРЪ ТІН Е МЪЗА АНДРЕЗНЕЩЕ

ОДАЪ АЦІ АНЪЛАЦА НЪ СЪ СФІЕЩЕ
ГЪ ПРЕ НЪЪМЪЛА ТЪЗЪ ЗА ФЕРІЧЕЩІ,
ДЕ КЪДЕРЕ, КЪТЪ СЪ ПОАТЕ, ЗА ФЕРЕЩІ.

ГЪ СКЪТЕЩІ ПРЕ ЧЕА ДЕ СТЪЖМЕЪЗТАТЪ
АЪСПРІТ, А ПЪРЪНД ПРЕ СФІТА ДРЕПТАТЕ
ПЪРІНТЕ ОРФАНІЛОР АЧЕЛОР СЪРАЧІ,
КЪ МІЛА ЧЕРЪКЪКЪЗ ГЪ АКЪМ ТЕ МЪРАЧІ.

АЪСРЪ ПЕДЕПЕЩІ ПЕ ФЪКЪТОРІІ ДЕ РЕЛЕ,
ПРЕ НОРОДАЪ СЪКЪПЪНДАЪЛА ДЕ НЕКАЪЗЪРІ ГРЕЛЕ
ПАВЪЗЪЗ ДРЕПЪЦІІІ КЪ САВІА ТЕ МЪЧІНЧІ
ПРЕ АДЪШМАНИІ СЪІ ДЪ ПЪРЪРЪКЪ АНВІНЧІ.

ГЪ ГОНЕЩІ ПРЕ А СЪНЧЕАЪІ СЪГЪТОРІЪ
АНФЪРЪНЕЪІ ПРЕ А ПЪЧІІ ТЪЛЕЪРЪТОРІЪ
БЛАЖНАТЪЦА АЪЧЪЩЕ АН ОКІІ ТЪІ,
ГЪ АУІЪЦІ ПРЕ ЧЕІ СЪКЪПЪТАЦІІ МІШЕІ.

ДРЕПЪТЪ КЪЗ НОРОДАЪ ТАТЪЗ ТЕ НЪМЕЩЕ
ШІ НЪМЕЛЕ ГІКА АЛ ПРЪМЪРЪЩЕ
БЕЧНІКЪ МОНЪМЕНТЪ АН ІНІМА ЗІДІТ,
ВЕДЕ ШІ СТЪРІНЪЛА ФОАРТЕ МЪЛАЦЪМІТ.

ІАРТЪ ДОАМНЕ, ПРЕ А МЪЗІІ АНДРЕЗНЕАЪЗ
КЪНТЪЛА ОДЪІ ДЕПЪРТАТЪ ДЕ ОАРЕЪЗ ФАЛЪ
ТОТЪ ПОПОРЪЛА ДЪКЪМ СЪ СЪМЪТЪЗ ФЕРІЧІТЪ
ШІ СТРЕІНЪЛА ТЕ СЪЗВЕЩЕ КІАРЪ ШІЛІТЪ.
Х. Ф—р.

Probleme.

(АІН КРАІОВА, НЪ ПЕНТЪРЪ МАТЕМАТИЧІ.)

— О КОКОНІЦЪ ФЪГЪДАЪІ МЪНА СА А-
ЧЕАЪІА ДІН ТРЕІ ПЕЦІТОРІ АІ СЪІ, КАРЕ ВА
ДЕСЛЕГА ШЪМЪТОАРЕАЛЕ ЁНІГМЕ.

ДІН МЕРЕЛЕ ЧЕ АЕ АМ АН АЧЕАСТЪЗЪ КОР-
ФІЦЪ ДАЪ ЛА ШЪЛА ДІН БОІ ЖЪМЪЗТАТЕ ШІ
АКЪКЪ ШЪЛА ПЕДЕАЪСПРА, ЧЕАЪІЛААЛТЪ ДІН РЪ-

мзшіцз іар' жзмзтате ші анкз знѣл пе-
деаспра, ші челѣ де алтреілеа іар жз-
мзтате ші треі педеаспра, аша корфіца
с'а голіт. Вжте мере фзсезз ан корфіцз?

О екзатз де пантлікз кзмпзратз кѣ
112 парале іарз с'а вжндѣт кѣ 154 па-
ралле. Да вжнзаре с'а фзкѣт ккшіг треі
парале ла кот. Ккці коці абеа ачеа ек-
катз ші кжт а костісіт котѣл атжт кзм-
пзржндѣо кжт ші вжндѣтз? А. П.

Lingusitorii *fără karakter.*

Ачешіа сжнт оамені рзі тікзлоші, ва-
ріі сз анфіореазз аззінд ън вѣвжнт каад
інімос, аші рідікз гѣра ші насѣла ва ші
кжнд ар ведеа дѣхѣрі — шклаві а знѣі
дрот де маріонет, вариі маі ѣшор пот
фі стзпжніці декжт ѣн філет! ҂е сз фачі
кѣ де ачеші оамені, але кзрор сѣфлете
мерг антр'ѣн кіп антокма ка чеасорні-
челе дін вѣснзріале лор? Поці абеа врео
вѣкѣріе аї антреба де чеба, кжнд шії ан-
наінте че аці вор рзсѣнде? Саѣ а скім-
ба кѣ єі ворке, кжнд джшії н'аз інімз
а ші да пзререа ампротівз? Декарте сз
фіе! В ѣржчіос а кзлзрі пе ѣн кал каре
нѣ мѣшкз вреодатз ші ан фржѣ. Тжнда-
леалор! де че треакз сжнтеці воі? кѣе рѣ-
цініте аколо, знде нѣ сз афлз оамені
сз деа ажѣторіѣ; антр'о каліпѣз а вѣ ан-
лѣнці авз ангесѣі комплемзнтжнд ка флѣ-
тѣреале антр'ѣн ак? А дѣче катастіф

де кжтеорі єее домнѣл вострѣ афарз ші а
фі обіектѣл батеріі сале де жок. Везі
кѣм стаѣ фіії дѣреріалор! Кѣм стаѣ опре
батжокѣра зілеі ашазз де зідіреа лѣміі
Парѣвз нѣмаі, парѣвз ан вечі пентрѣ а
чел лот де крері, каре атжт де рѣѣ спор-
реце ан ачеа гзжмзліе немѣлузмітоаре!

Сінгѣр ачел лот де крері ар фі ажѣ-
тат пе павіан (о мзїмѣцз) а сз фаче маі
пе ѣрмз ом, ші ла де ачешіа нѣ фаче
де кжт о фржнтѣрз де мінте. Вѣ де ачешіа
а треі аці ампзртзші аскѣселе ініміі
тале? Те антжлеші кѣ єі, рідічі дін ѣмері,
те мірі поате де анцелепта єкономіе а
черіѣлѣі, каре маі нѣтреце анкз пе зі-
дірі ші кѣ дрождіі ші кѣ лзтѣрі; кареле
корѣлѣі ащерне масз ла локѣл перззріі ші
лінгѣшіторіѣлѣі ан тінз сѣпт пічіоареле
домніторіалор. Гжндачі де ачешіа сз нѣ
сз маі тѣраскз ампрежѣрѣл вострѣ.

*După Schiller în Cabale und
Liebe. G. B-сз.*

Sententii.

Апзрареа знеі прічіні реле фѣ тотдеа-
ѣна маі реа, декжт ансѣш прічіна.

Heidenreich.

Де діскѣрѣрі ашарте, фѣрз скоп те
фереце фоарте! Ноі антрѣм атжт де
ѣшор атжт де фѣрз весте антрѣнселе.
Кжтз прадз а нѣтеріалор сѣфлетеші! Фле-
кзріте дешарте кжт сжнт деапроапе де вор-
біріале реле!
Lavater.